

# चेक संकलन धोरण

व्याप्ती: DBS बँक भारतातील

जारीकर्ते: जीटीएस अँड टी अँड

आवृत्ती: 3.0

## 1 प्रस्तावना आणि मार्गदर्शक तत्व

आपल्या ग्राहकांना ह्या वर्गातील सर्वोत्तम देण्याच्या व प्रदर्शनाचे उच्च मापदंड स्थापन करण्याच्या अथक प्रयत्नांचे प्रतिबिंब म्हणजे बँकेचे हे चेक संकलन धोरण आहे. ग्राहकांसोबतच्या वर्तनातील पारदर्शकता आणि उचित व्यवहाराच्या तत्वांवर हे धोरण आधारित आहे. आपल्या ग्राहकांना जलद संकलन सेवा देण्यासाठी तंत्रज्ञानाचा अधिक वापर करण्यासाठी आम्ही कटिबद्ध आहोत. ह्या धोरण कागदपत्रामध्ये पुढील घटक समाविष्ट आहेत.

- भारत आणि विदेशात देय असलेल्या चेक्स व अन्य दस्तावेजांचे संकलन
- दस्तावेजांच्या संकलनासंदर्भात वेळेच्या नियमांबद्दलची आपली कटिबद्धता
- चेक्सच्या प्रक्रिया पूर्ण होण्यामध्ये जिथे नियमांपेक्षा अधिक उशीर होईल, तिथे व्याज देण्याची तरतूद
- प्रवासात गहाळ झालेल्या संकलन दस्तावेजांसंदर्भात कार्यवाही

सर्व डीबीआयएल शाखांमध्ये हे धोरण लागू आहे. चेक संकलन धोरणाची (सीसीपी) प्रत विनंती केल्यावर ग्राहकांना उपलब्ध केली जाईल. तसेच, ही सीसीपी बँकेच्या वेबसाईटवर उपलब्ध असेल आणि शाखेतील सूचना फलक फाईल्सवर उपलब्ध केली जाईल.

## 2 धोरण

### संकलनासाठीची व्यवस्था

खात्यावरील पेयीसाठीचे चेक्स फक्त खातेधारकाच्या खात्यात दिले जातील व कोणत्याही तिस-या पक्षाच्या खात्यामध्ये जमा केले जाणार नाहीत, हे लक्षात घ्यावे.

### चेक संकलन

राष्ट्रीय ग्रीड प्रणालीमध्ये स्थानिक पातळीवर देय असलेले सर्व सीटीएस पात्रतेचे चेक्स व अन्य निगोशिएबल इन्स्ट्रुमेंट्स हे केंद्रामध्ये लागू असलेल्या क्लीअरिंग प्रणालीनुसार सादर केले जातील. शाखा कार्यरत असेल त्या दिवशी दुपारी 1:30 वाजेपर्यंत आपल्या शाखेच्या काउंटरवर आणि शाखेच्या परिसरातील चेक संकलन बॉक्सेसमध्ये जमा केलेले चेक्स त्याच दिवशी क्लीअरिंगसाठी सादर केले जातील आणि ह्या वेळेच्या मर्यादेनंतर जमा केलेले चेक्स/ इन्स्ट्रुमेंट्स पुढच्या दिवसाच्या क्लीअरिंग शृंखलेमध्ये सादर केले जातील. निधी वितरित होण्याच्या दिवशी बँक ग्राहकाच्या खात्यामध्ये रक्कम जमा करते, असे बँकेचे धोरण आहे.

चेक्स/ इन्स्ट्रुमेंट्समध्ये काही कमतरता असेल तर वरील वेळेची मर्यादा लागू होणार नाही. चेक्स/ इन्स्ट्रुमेंट्सच्या स्वीकृतीची शाखेतील वेळेची मर्यादा आणि केंद्रांची यादी DBS शाखांमधून प्राप्त करता येऊ शकेल.

चेक्स, ड्राफ्ट्स, धनादेश आणि बँकेचे आपल्या बँकेच्या शाखांसाठी काढलेल्या चेक्सच्या (हस्तांतरण चेक्स) संकलनाचे वेळापत्रक- बँकेच्या काउंटरवर जमा केलेले असे सर्व चेक्स त्याच दिवशी खात्यात जमा होतील.

आरबीआयच्या क्लीअरिंग वेळापत्रक नियमातील कोणत्याही बदलानुसार ह्या क्लीअरिंग वेळापत्रकाला बदलले जाऊ शकते. ह्यापुढील कोणतीही अधिसूचना किंवा वेळेची विशिष्ट मर्यादा आपल्या सोयीसाठी आपल्या शाखेच्या सूचना फलकांवर आणि चेक- ड्रॉप बॉक्स ठिकाणांवर ठळक प्रकारे दर्शवली जाईल. सर्वात अद्ययावत माहितीसाठी आम्ही ग्राहकांना ह्या सूचना नियमित प्रकारे बघण्यास सांगत आहोत.

### **खात्यावरील पेयी चेकचे संकलन- तिस-या पक्षाच्या खात्यामध्ये रक्कम जमा करण्यास प्रतिबंध:**

पेयी खात्यावर देय असलेल्या चेकचे संकलन व्यक्तीव्यतिरिक्त अन्य कोणत्याही व्यक्तीकडून केले जाणार असल्यास असा चेक संकलित केला जाणार नाही. रूपये पन्नास हजार रूपयांपर्यंतच्या रकमेसाठी बँक अशा सहकारी पतसंस्थांच्या ग्राहकांचे खात्यावरील पेयी असलेले चेक संकलित करू शकते व त्यासाठी बँकेचे हे पेयी ग्राहक हे अशा सहकारी पतसंस्थांचे भागधारक असले पाहिजेत.

### **कर्ता नावाने काढले गेलेले चेक्स**

खात्यावर देय असलेले पेयी चेक्स अशा पेयी भागधारकांसह अन्य कोणत्याही व्यक्तीच्या नावाने असल्यास ते संकलित केले जाणार नाहीत आणि 'कर्त्याच्या' नावाने जारी केलेल्या दस्तावेजांचे एचयुएफ (हिंदु संयुक्त कुटुंब) खात्यावरील संकलन प्रतिबंधित केले नाही.

त्यासाठी बँक एचयुएफ नावाने खाते उघडण्याच्या वेळेस खातेधारकाकडून एक निवेदन घेईल की, खात्यामध्ये कर्त्याच्या वतीने जारी केले गेलेले चेक्ससुद्धा संकलित करता येतील आणि त्यांच्यासाठी कर्ता चेक्स देऊ शकेल.

### **तांत्रिक कारणामुळे परत आलेल्या चेक्सच्या परत प्रस्तुतीमधील विलंब व अशा परत आल्यानंतर लावलेले शुल्क:**

आपल्याला माहित आहेच की, बँकेच्या चेक संकलन धोरणामध्ये, चेक वटवण्याची कालमर्यादा आणि चेक परत आल्यास आकारले जाणारे शुल्क, ग्राहकांना योगपने पूर्वसूचना देऊन आगाऊ नमूद करणे अपेक्षित असते.

चेक परत करण्याचे शुल्क फक्त अशा प्रकरणांमध्ये आकारले जाईल, जिथे चूक ग्राहकाची असेल आणि चेक परत करण्यासाठी तो जबाबदार असेल.

खालील परिशिष्ट 1 मध्ये ग्राहकाची चूक नसताना परत येण्याच्या स्थितींपैकी काही स्थितींचे विवरण दिलेले आहे.

ज्या चेकचे पैसे घेणार्याला कोणताही आधार न देता पुनःसादरीकरण करणे आवश्यक आहे, ते पुढील सादरीकरण क्लिअरिंगच्या वेळी, जास्तीत जास्त 24 तासांच्या आत (सुट्ट्या वगळून) केले जावे आणि अशा पुनःसादरीकरणाची सूचना ग्राहकांना एसएमएस अलर्ट, ईमेल इत्यादीद्वारे योग्य प्रकारे देण्यात यावी.

**परिशिष्ट 1**

संकेत क्र.	परत येण्याचे कारण
33	इन्स्ट्रुमेंटचे नुकसान झाले; बँकेची हमी आवश्यक आहे.
35	क्लीअरिंग करणा-या ठिकाणाचा शिक्का/ दिनांक आवश्यक असेल
36	चुकीच्या प्रकारे वितरित केला/ आपल्याकडून जारी केला नसेल
37	योग्य क्षेत्रामध्ये सादर करणे
38	हानीकारक पदार्थ असलेले इन्स्ट्रुमेंट
39	प्रतिमा स्पष्ट नाही; परत कागदावर सादर करा
40	कागदासह सादर करा
41	घटक दोनदा दिला
42	कागद मिळाला नाही
60	दोन बँकांवर क्रॉस केले
61	क्रॉस करण्याचा स्टॅप कॅसल केला नाही
62	क्लीअर करण्याचा स्टॅप कॅसल केला नाही
63	इन्स्ट्रुमेंट विशेष प्रकारे दुस-या बँकेसाठी क्रॉस केले
67	पेयीची माहिती अनियमित आहे/ संकलन करणा-या बँकेकडून प्रमाणित करणे गरजेचे आहे
68	खुणेद्वारे/ अंगठ्याच्या ठशाद्वारे माहिती देली गेल्यास सत्यापन आवश्यक
70	दंडाधिका-याचे बंदिस्त एडव्हाईस मिळाले नाही
71	एडव्हाईसवरील रक्कम/ नाव वेगळे आहे
72	प्रायोजक बँकेसह काढणा-याच्या बँकेतील निधी अपुरा (हे अंतर्गत
73	सदस्यांना लागू असेल) बँकेला पेयीद्वारे स्वतंत्र प्रकारे दिले जाणे आवश्यक असेल.
74	येत्या पुढील महिन्यापर्यंत देय नाही
75	पे आदेशासाठी काउंटर स्वाक्षरी आवश्यक आहे
76	आवश्यक माहिती वाचता येत नाही/ योग्य नाही
80	बँकेचे प्रमाणपत्र अस्पष्ट/ अपुरे आहे/ आवश्यक आहे
81	जारी करणा-या कार्यालयाद्वारे ड्राफ्ट गहाळ झाला; जारी करणा-या कार्यालयाद्वारे प्रमाणीकरण आवश्यक आहे.
82	बँक / शाखा अवरोधित
83	डिजिटल प्रमाणपत्र वैधता असफल
84	अन्य कारणे- कनेक्टिव्हिटी खंडित
87	'पेयी खाते जमा ' - स्टॅप आवश्यक
92	बँक वगळली आहे

## विदेशातील/ एफसीए चेक्सच्या संकलनासाठी कागदपत्रांची व नियमांची पूर्तता आवश्यक

### ग्राहकाचे दायित्व:

- सर्व व्यवहारांसाठी ग्राहकांनी व्यवहाराचे उद्दिष्ट सांगणे व आवश्यकतेनुसार सहाय्यक कागदपत्रे देणे आवश्यक आहे.
- व्यक्तिगत रिमिटान्ससाठी रिमिट करणारा आणि लाभार्थी ह्यांच्यातील नात्यासंदर्भात तपशील मिळवणे, ही बँकांची जबाबदारी आहे.
- संस्थात्मक बँकिंग ग्रूप (आयबीजी) ग्राहकांच्या वतीने मिळालेल्या चेक्ससाठी बँकांनी अनिवार्य प्रकारे योग्य तो उद्देशाचा संकेत गोळा करावा आणि संबंधित बिलाच्या प्रती घ्याव्यात.

### शाखेच्या जवाबदा-या (चेक्स मध्यवर्ती कार्यासाठी पाठवण्याच्या आधी):

- धनादेश सादर करण्यापूर्वीची तपासणी: धनादेश वसुलीसाठी मुंबई सेंट्रल ऑपरेशन्स (कॅश ऑपरेशन्स आयटीटी) टीमकडे पाठवण्यापूर्वी, शाखांनी याची खात्री करावी की:
  - ग्राहकाचे खाते हे 'आपल्या ग्राहकाचा परिचय' (केवायसी) आवश्यकता पूर्ण करणारे आहे.
  - कायदेशीर बंधनकारक एजन्सी (एलईए) विनंती किंवा अन्य कारणांमुळे खाते गोठवण्यात आलेले नाही आहे.
  - संकलन शुल्क लावण्यासाठी पुरेसा निधी उपलब्ध आहे.
- स्कॅनिंग आणि ट्रॅकिंग: कार्यक्षम ट्रॅकिंग आणि पाठपुराव्यासाठी स्थानिक शाखांनी सर्व परकीय चलन (FCY) चेक आणि विनंती पत्रे ट्रान्झॅक्शन इन्फॉर्मेशन वर्कफ्लो (TIW) प्रणालीमध्ये स्कॅन करावीत.
- डॉक्युमेंट जतन करणे: बँकेच्या प्रत्यक्ष कागदपत्र साठवण्याच्या धोरणानुसार शाखा अनिवार्य प्रकारे सर्व चेक्सच्या पूर्ण प्रती जतन करतील तसेच ग्राहकांकडून मिळालेली संबंधित कागदपत्रे जतन करतील.

### केंद्रीय कार्य दायित्व (चेक्स मिळाल्यानंतर)

- तपासणी: केंद्रीय संचालन टीम ड्रॉ करणारा, काढणारा व चेकचा पेयी ह्यांची नावे तपासतील व त्यासाठी इलेक्ट्रॉनिक वॉचलिस्ट स्क्रीनिंग प्रणाली (ईडब्ल्यूएसएस) वापरतील व त्याद्वारे कोणत्याही संभाव्य जोड्या तपासतील आणि हे करताना ईडब्ल्यूएसएस पडताळणी धोरणाचे पालन करतील.
- खरी जोडी (डू हिट) : खरी जोडी (डू हिट) (प्रमाणित झालेली जोडी) सापडण्याच्या स्थितीमध्ये, कॅश कार्य टीम संबंधित शाखेला कळवतील व चेक परत करतील.

### ग्राहक खाती निर्माण करणे (नॉस्ट्रो क्रेडीटच्या आधारे):

एकदा नॉस्ट्रो खात्यामध्ये जमा रक्कम दिसल्यानंतर "क्लीअर फंडस" पद्धतीच्या आधारे निधी ग्राहकाच्या खात्यात पाठवला जाईल व चलनानुसार त्यासाठी वेगवेगळे क्लिंग अवधी असतील.

- **युएसडी:** आपल्या नॉस्ट्रोमध्ये जमा होण्याच्या दिवसापासून 21 कार्य दिवसांमध्ये खात्यामध्ये रक्कम जमा केली जाईल.
- **एसजीडी:** आपल्या नॉस्ट्रोमध्ये जमा झाल्यानंतर पुढच्या कामाच्या दिवशी रक्कम जमा केली जाईल.
- **जीबीपी:** आपल्या नॉस्ट्रोमध्ये जमा झाल्यानंतर पुढच्या कामाच्या दिवशी रक्कम जमा केली जाईल.
- **अन्य चलन:** जमा रक्कम जर क्लीअर फंड आधारित असेल, तर आपल्या नॉस्ट्रोमध्ये जमा झाल्यानंतर पुढच्या कामाच्या दिवशी रक्कम जमा केली जाईल.

### सुट्ट्यांच्या दिवसाची स्थिती:

- जर जमा करण्याचा निर्धारित दिवस भारतात सुट्टीचा दिवस असेल, तर रक्कम पुढच्या कामाच्या दिवशी (शनिवार सोडून) जम केली जाईल.

जर ग्राहकाच्या खात्यात रक्कम जमा होण्यास वर दिलेल्या निर्धारित दिवसांपेक्षा जास्त उशीर झाला, तर विलंब अवधीसाठी प्रचलित देशांतर्गत बचत बँक व्याज दरानुसार मोबदला अदा केला जाईल. एफसीवाय चेक्स हे DBS इंडिया ग्राहकांसाठी क्लीअर केले जातील, परंतु संकलन करणारी बँक म्हणून DBS इंडिया DBS सिंगापूरद्वारे जारी केलेले एसजीडी ड्राफ्टससुद्धा क्लीअर करते.

### विलंबित संकलनासाठी व्याज देणे

सातत्यपूर्ण क्लीअरिंगच्या अंतर्गत चेक्सवर कार्यवाही करणे व ग्राहकांना पैसे देणे हे सातत्याने आणि रिअल-टाईम पद्धतीने केले जाते. प्रक्रिया झाल्यावर जमा करणा-या बँकेने तत्काळ क्लीअरिंग हाऊसला सकारात्मक/नकारात्मक पडताळणीची माहिती द्यावी. सादर करणारी बँक त्यावर प्रक्रिया करेल व पेमेंट तत्काळ ग्राहकाला पाठवेल व सामान्य सुरक्षित प्रणालीनुसार सेटलमेंट यशस्वी झाल्यानंतर हे 1 तासापेक्षा जास्त वेळेच्या आत होईल.

**टप्पा 1 मध्ये (4 ऑक्टोबर ते टप्पा 2 अंमलबजावणीपर्यंत):** त्यांच्याकडे चेक्स सादर झाल्यानंतर ड्रॉ करणा-या बँकांना (सकारात्मक/नकारात्मक) पडताळणीची माहिती जास्तीत जास्त प्रमाणित करण्याच्या सत्राच्या शेवटी (म्हणजे सायंकाळी 7 च्या आत) द्यावी लागेल.

**टप्पा 2 मध्ये** चेक्सची वैधता समाप्त होण्याचा अवधी T+3 क्लीअरिंग तास इतका बदलला जाईल. उदाहरणार्थ, ड्रॉ करणा-या बँकांना सकाळी 10:00 ते 11:00 मध्ये मिळालेल्या चेक्सना दुपारी 2:00 वाजेपर्यंत (11:00 पासून 3 तास) सकारात्मक किंवा नकारात्मक प्रकारे प्रमाणित करणे गरजेचे असेल.

वर दिलेल्या वेळेच्या मर्यादेच्या पलीकडे झालेल्या विलंबासाठी DBS बँक आपल्या ग्राहकांना विलंबित जमा रकमेवर व्याज देईल. बँकेच्या मोबदला धोरण मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्राहकाकडून कोणताही दावा करणे आवश्यक न होता विलंब अवधीसाठी मोबदला दिला जाईल. (प्रस्तावित- चेकच्या प्रत्यक्ष वटण्याच्या दिनांकाच्या पुढे). "इतर बँकांनी विनंती करण्याच्या स्थितीमध्ये पूर्व संपर्क आणि क्लीअरिंग विस्तार" ह्याच्याशी संबंधित असलेल्या अपवादांना समाविष्ट करण्यासाठी असे सुचवले गेले आहे.

### **चेक फेटाळणे/ परत येणे**

जर संकलनासाठी पाठवलेला चेक अदा न होता परत आला, तर चेकची रक्कम तत्काळ खात्यामध्ये जमा केली जाईल व त्यावर लागू असलेले शुल्क व व्याज लावले जाईल. सर्व ग्राहक चेक डिपॉझिटसाठी वरील व्यवस्था लागू असेल. कोणत्याही स्थितीमध्ये 24 तासांच्या आत फेटाळले गेलेली इन्स्ट्रुमेंट्स ग्राहकाला तातडीने परत केली जातील/ पाठवली जातील. तसेच,

1. जर संकलनासाठी पाठवलेला चेक अदा न होता परत आला, तर चेकचे मूल्य तत्काळ खात्यामध्ये जमा केले जाईल. बँकेच्या बाहेर जितका वेळ तो निधी राहिला असेल, तितक्या वेळेसाठी बँक क्लीन एडव्हान्स दराने व्याज लावेल.
2. जर चेकमधील रक्कम बचत बँक खात्यामध्ये जमा केली गेली असेल व तो काढला नसेल, तर अशा प्रकारे जमा केली गेलेली रक्कम अदा न होता परत केलेल्या चेकच्या स्थितीमध्ये व्याज अदा करण्यासाठी पात्र असणार नाही.
3. जर रक्कम ओव्हरड्राफ्ट/ कर्ज/ क्रेडीट कार्ड खात्यामध्ये जमा केली गेली असेल, तर जमा होण्याच्या दिवसापासून ओव्हरड्राफ्ट/ कर्जावर लागू असलेल्या व्याज दराहून 2% अधिक व्याज दर लावला जाईल. हा दर जमा केल्याच्या दिवसापासून ते जर चेक/ इन्स्ट्रुमेंट अदा न करता ज्या प्रमाणात बँकेच्या बाहेर निधी राहिला असेल, त्या प्रमाणात असलेल्या व्याज दराहून 2% अधिक असेल.
4. जर एखादा चेक संकलनासाठी पाठवला गेला असेल व बँकेने रक्कम जमा करूनही तो चेक अदा न होता परत आला असेल, तर अशा चेकचे मूल्य तत्काळ खात्यामध्ये जमा केले जाईल. खात्यामध्ये ह्यामुळे शिल्लक काढली गेली, तरी असे केले जाईल आणि थकित शिल्लक अन्य कोणतीही क्लीन ओव्हरड्राफ्ट म्हणून बघितली जाईल. ज्या अवधीसाठी निधी बँकेच्या बाहेर राहिल, त्यावर क्लीन एडव्हान्स दराने बँक व्याज लावेल.
5. आरबीआयच्या मार्गदर्शक नियमांचे पालन करत बँक लागू दराने वेळोवेळी "चेक परत येण्याचे शुल्क" सुद्धा लावेल.

### **प्रवासात गहाळ झालेला चेक**

जर बँकेने संकलनासाठी स्वीकारलेला चेक किंवा इन्स्ट्रुमेंट हे प्रवासात हरवले, तर हानीची माहिती झाल्यानंतर बँक तत्काळ ग्राहकाला ते कळवेल व त्यामुळे खातेधारक ड्रॉ करणा-याला पेमेंट थांबवण्याची नोंद करण्यास सांगू शकेल

व हरवलेल्या चेक्स/ इन्स्ट्रुमेंटसच्या रकमेच्या जमा न होण्यामुळे जारी केलेले अन्य चेक्स फेटाळले जाणार नाहीत ह्याची काळजी घेईल. चेक ड्रॉ करणा-यांकडून डुप्लिकेट इन्स्ट्रुमेंट प्राप्त करण्यासाठी बँक ग्राहकाला सर्व सहाय्य करेल. क्लीअरिंगमध्ये किंवा संकलनामध्ये पाठवलेल्या बदली इन्स्ट्रुमेंटसाठी बँक अतिरिक्त शुल्क लावणार नाही. डुप्लिकेट चेक्स/ इन्स्ट्रुमेंटस प्राप्त करण्यामध्ये ग्राहकाला झालेल्या कोणत्याही प्रत्यक्ष व वाजवी खर्चासाठी बँक ग्राहकाला मोबदला देईल आणि त्यासाठी संबंधित खर्चाचे कागदपत्र पुरावे घावे लागतील व बँकेच्या मोबदला धोरणानुसार ते मिळण्यामध्ये झालेल्या वाजवी विलंबासाठीच्या व्याजाचा त्यात समावेश असेल.

डुप्लिकेट इन्स्ट्रुमेंटस प्राप्त करण्यासाठी खातेधारकाला झालेला खर्च व ते होईपर्यंत झालेल्या वाजवी विलंबासाठीच्या व्याजासाठी बँक खातेधारकाला रिडंबर्स करेल.

तसेच, हरवलेल्या चेक्स/ इन्स्ट्रुमेंटसची रक्कम जमा न झाल्यामुळे त्याने जारी केलेले अन्य चेक्स फेटाळले जाणार नाहीत, ह्याची काळजी घेण्याचा प्रयत्न बँक करेल. अशा हानीचे दायित्व संकला करणारे बँकर ह्यांच्यावर असेल आणि ते खातेधारकावर नसेल.

### **नियंत्रणाबाहेरील घटना**

नियंत्रणाबाहेरील घटना म्हणजे दैवी आपत्ती, पूर, दुष्काळ, भूकंप किंवा अन्य राष्ट्रीय आपत्ती किंवा आपात्कालीन स्थिती, साथ किंवा महामारी, दहशतवादी हल्ला, युद्ध किंवा दंगल, आप्णिक, रासायनिक किंवा जैविक संसर्ग, औद्योगिक कार्य, वीज बंद पडणे, संगणक बंद पडणे किंवा त्याचा गैरवापर केला जाणे, इमारत कोसळणे, आग, स्फोट किंवा अपघात किंवा बँकेच्या नियंत्रणाबाहेर सामान्यतः असणा-या गोष्टी ह्यांचा समावेश असेल.

जोपर्यंत नियंत्रणाबाहेरील घटना होत असतील, किंवा जोपर्यंत परिस्थितीमुळे बँकेला कार्य करणे शक्य होऊ शकत नसेल, तोपर्यंत बँकेच्या दायित्वाची पूर्तता स्थगित केलेली मानली जाईल. बँक सर्वोत्तम प्रयत्नाद्वारे नियंत्रणाबाहेरील घटनेमुळे होणारे परिणाम कमीत कमी राहतील, ह्यासाठी प्रयत्न करण्यासाठी कटिबद्ध असेल. कोणतीही औद्योगिक घटना, विद्युत पुरवठा खंडित होण्याची स्थिती, संगणक बंद पडणे किंवा त्यांचा गैरवापर होणे अशा स्थितीमध्ये बँक आपल्या सेवा देण्यातील विलंब कमी करण्याचा योग्य तो प्रयत्न करेल आणि ग्राहकांना अखंडित सेवा देण्यासाठी प्रयत्न करेल.

3

प्रशासन

### **3.1 मालकी आणि मान्यता देणारे प्राधिकरण**

DBS बँक इंडिया लि. (DBIL) ही सिंगापूरमध्ये मुख्यालय असलेल्या DBS बँक लि. (DBL) च्या पूर्ण मालकीची (WOS) शाखा आहे. सर्वोत्तम पद्धती शेअर करण्याचा भाग म्हणून DBIL गुंतागुंतीचे व्यवहार, मोठ्या मुदतीचे व्यवहार, मोठे किंवा महत्त्वाचे व्यवहार करताना DBL च्या अनुभव व योग्यतेचा वापर करेल व ग्रूप ज्या किमान स्वीकृतीच्या निकषांचे पालन करतो, त्यांच्या पूर्ततेची खात्री घेईल.

हे धोरण जारी करणा-याच्या मालकीचे असेल व बँकेच्या बोर्डाद्वारे त्याला मान्यता दिली गेलेली असेल.

### 3.2 विचलन

कोणत्याही प्रकारचे विचलन (डेव्हिएशन) झाले व कोणत्याही उद्देशाने झाले तरी ते अपवाद म्हणून असेल व जारी करणा-याद्वारे त्याची अनिवार्य प्रकारे नोंद केली जाईल व बँकेचा बोर्ड त्याला मान्यता देईल. महत्त्वपूर्ण स्वरूपाचे नसलेले व आकस्मिक किंवा प्रशासनाचा भाग म्हणून केले जाणारे बदल असतील त्यांना मान्यता देणा-या प्राधिकरणाच्या स्वाक्षरीची गरज नसेल. सेवा देण्याच्या वेळी कॉर्पोरेट ग्राहकांसोबत सहमतीने ठरलेल्या अटीनुसार कॉर्पोरेट ग्राहकांसोबत चेक संकलन केले जाईल.

### 3.3 आढावा

ह्या धोरणाचा आढावा वार्षिक प्रकारे घेतला जाईल (तीन महिन्यांच्या ग्रेस अवधीचा समावेश त्यामध्ये असू शकेल) किंवा सातत्यपूर्ण प्रकारे ती उपयोगी राहावी म्हणून जेव्हा व्यावहारिक बदल आवश्यक असतील/ योग्य असतील, तेव्हा तिचा आढावा घेतला जाईल.

**परिशिष्ट 1 डेव्हिएशनसच्या नोंदी**

प्रभावी दिनांक	निवड	पाठिंबा देणारी एजन्सी व पाठिंबा देण्याचा दिनांक	मान्यता देणारी एजन्सी व मान्यता दिनांक	डेव्हिएशनचे विवरण	डेव्हिएशनचे कारण
दिदि/मम/वववव	जिथे डेव्हिएशन झाले असेल, तो ह्या डॉक्युमेंटमधील विभाग	ग्रूप/ युनिटमधील देशाचे प्रमुख ह्यांचा पाठिंबा/ डेव्हिएशनसाठी अर्ज करणारा विभाग  पाठिंब्याचा दिनांक: दिदि मम वववव	डेव्हिएशनसाठी डॉक्युमेंट मालकाची मान्यता  मान्यता दिनांक: दिदि मम वववव	ह्या विभागासाठी लागू असलेल्या डेव्हिएशनचे वर्णन ह्यामध्ये केले जाईल.	डेव्हिएशनसाठीच्या कारणांचे स्पष्टीकरण ह्यात असेल.
-	-	-	-	-	-

**परिशिष्ट 2 आवृत्तीची पार्श्वभूमी**

आवृत्ती	जारी केल्याचा दिनांक	मुख्य बदलांचा सारांश
1.0	मे 2019	पहिल्यांदा जारी केली गेली (DBS इंडियाला पूर्ण मालकीची शाखा म्हणून स्वीकृत केल्यानंतर)
2.0	फेब्रुवारी 2022	हे धोरण सर्व DBIL शाखांमध्ये लागू करण्यासाठी शाखांच्या यादीचा उल्लेखाचा संदर्भ काढण्यात आला आहे.  जिथे बहुतांश बँका सीटीएस क्लीअरिंगमध्ये सहभाग घेत आहेत, तेथील सध्याच्या चेक क्लीअरिंगला दर्शवण्यासाठी भाषा अपडेट करण्यात आली आहे.
3.0	जानेवारी 2026	चेक क्लीअर होऊन वटले जाण्याचा भाग म्हणून होणारे बदल